

Стужук Н. Білобровець Володимир // Редакторський практикум: Літературні портрети сучасних українських письменників: Студентські дослідницькі роботи / Упоряд. В.І. Башманівський. Кафедра новітньої української літератури та соціальних комунікацій. – Випуск 2. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. – 2012. – С. 23-27

БІЛОБРОВЕЦЬ ВОЛОДИМИР

Справжні серйозні речі починаєш писати тільки тоді, коли побачив справжнє життя, відчув усе те добре і позитивне, що маєш, по-справжньому оцінив його, – це слова поета, з-під пера якого виходять глибокі думки, але який не досить серйозно ставиться до своєї творчості.

Володимир Володимирович Білобровець – поет зламу ХХ–ХХІ століть. Розмовляючи з ним про його творчість, ви розумієте: щось подібне вже десь чули.

Письменник не так живе й не так росте, як проста собі людина.

Що просто людина? Живе собі, поживе собі, помре собі.

А письменник – ні. Про письменника подай, обов'язково подай: що впливало на його світогляд, що його оточувало, що організовувало його ще тоді, коли він лежав у матері на руках і плямавав губами, зовсім не думаючи про те, що колись доведеться писати свою автобіографію.

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Ці слова, на мою думку, певною мірою можна притулити і до творчих початків Володимира Білобровця.

Писати Володимир Володимирович почав ще у п'ятирічному віці, мабуть, іще тоді, коли тільки-но навчився розрізняти літери і тримати «кулькове перо» в руках.

Почав, значить, я рости.

– Писатиме, – сказав якось батько, коли я, сидячи на підлозі, розводив рукою калюжу.

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Перший вірш несерйозного письменника був присвячений Новому року. В ньому змальовувалося багато явищ життя, які малюкові здавалися найголовнішими атрибутами існування. Говорилося там про дідуся з онуками і про те, як вони взимку катаються на санчатах.

Потім oddали мене в школу.

Школа була не проста; а «Міністерства народного просвещенія». Вчив мене хороший учитель Іван Максимович, доброї душі дідуган, білий-білий, як білі бувають у нас перед Зеленими святами хати. Учив він сумлінно, бо сам він був ходяча совість людська. Умер уже він, хай йому земля пухом. Любив я не тільки його, а й його лінійку, що ходила іноді по руках наших школярських замузаних. Ходила, бо така тоді «система» була, і ходила вона завжди, коли було треба, і ніколи лютю.

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Згодом літературно-поетична діяльність Володимира Білобровця спрямувалася на однокласників, інших школярів, учителів, технічний персонал, – словом, на всіх, хто міг хоч трішечки надихнути до написання. Лягали на папір у ті часи коломийки, частушки, різні приколи (за визначенням самого автора) на оточуючих. Працював більше у гумористично-сатиричному, ніж у художньо-літературному жанрі. Але уже тут він зробив свою першу, хоч, можливо, і не зовсім усвідомлену щодо поезики, спробу серйозного віршування. У дев'ятому класі юному письменнику було задано написати твір про Лесю Українку. Свій твір Володимир Білобровець написав віршем.

Скінчив школу. Прийшов додому, а батько й каже:

– Мало ти ще вчився. Треба ще кудись тебе oddавати. Повезу ще в Зіньків, повчись іще там, побачимо, що з тебе вийде.

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Після закінчення школи поет вступає до Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка на філологічний факультет. Так

він ще більше наблизився до літератури, але тепер йому стали доступними не лише думки вчителів, а й різних науковців, літературознавців, критиків.

У цей час коломийки та приколи спрямовуються на серйозніших людей, адже поряд із ним за партою сидять повнолітні люди, яких тримає кожні півтори години дядя або тьотя з науковим званням, дисертацією чи ще якоюсь величезною розумною працею.

Зіньківську школу закінчив я року 1903-го, з свідоцтвом, що маю право бути поштово-телеграфним чиновником дуже якогось високого (чотирнадцятого, чи що) розряду.

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Закінчивши інститут, Володимир Володимирович іде викладати українську мову і літературу в одне з житомирських професійно-технічних училищ. Часу на римовані жарти стає набагато менше, адже тепер він – людина серйозна, викладач.

А потім пішло нецікаве життя. Служив і все вчився – хай воно йому сказиться.

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Ледь не з викладацької кафедри забрали Володимира Білобровця до лав збройних сил тоді ще Радянського Союзу. Там, звичайно, писалися ті ж коломийки і приколи про колег по службі. Але кажуть, що коли потрапляєш до армії, відчуваєш, що таке справжнє життя, стаєш дорослішим, серйознішим. Володимир Володимирович не виключення із цього неписаного, але перевіреного часом, правила.

Після демобілізації Володимир Білобровець повертається до викладацької діяльності у професійно-технічне училище, якому в цілому присвятив два роки. Потім іде вчителювати у свою рідну школу № 20 у місті Житомирі. Саме у цей період свого життя він починає писати серйозніші й доросліші речі.

Писати в газетах я почав 1919 року, за підписом Павло Грунський. Почав з фейлетону.

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Від жанру поезії Володимир Володимирович ніколи не відступав. Викладав на папір все, що «падало на думку». Однак цікавим залишається той факт, що свої вірші Володимир Білобровець ніколи не писав для когось: не намагався опублікувати їх у газетах або журналах, видати окремою збіркою, донести до широкого загалу.

У 1922 році почав працювати в газеті «Вісті» перекладачем.

Перекладав, перекладав, а потім думаю собі:

«Чого я перекладаю, коли ж можу фейлетони писати! А потім письменником можна бути. Он скільки письменників різних є, а я ще не письменник. Кваліфікації, – думаю собі, – в мене особливої нема, бухгалтерії не знаю, що я, – думаю собі, – робитиму».

Зробився я Остапом Вишнею та й почав писати.

І пишу собі...

Остап Вишня «Моя Автобіографія»

Віддавши три роки своєї діяльності школярам, Володимир Білобровець вирішує сіяти літературні знання серед більш дорослих і свідомих. У 1991 році йде викладати у рідні стіни Житомирського державного педагогічного інституту імені Івана Франка (нині Житомирський державний університет імені Івана Франка), працює на кафедрі української літератури. Пише вірші, як і раніше, для себе, для друзів, але не для загалу, не для широких читацьких мас.

Сам Володимир Білобровець серйозного ставлення до своєї творчості не виявляє, говорить, що то радше приколи, ніж серйозні твори, які несуть раціональне зерно істини. А от друзям подобається: читають, захоплюються.

Його єдина, на сьогодні, збірка «Окрушини смутку» вийшла у 1998 році. Та й ту сам автор не збирався упорядковувати і видавати. На нього натиснули ті, хто був знайомий з його поезією. Тож нікуди було діватися – збірка побачила світ (хоч і зовсім невеликим тиражем).

Ця збірка, як і все творче життя поета, оригінальна і неповторна. Сама назва змушує читача провести пошуково-дослідницьку роботу, адже не кожна людина одразу зможе глибоко осмислити значення виразу «Окрушини смутку».

Володимир Володимирович дуже довго не міг визначитися з остаточним варіантом назви, а їх у нього було близько десяти. Оскільки збірка мала інтимно-ліричний характер, то постійно крутилося слово «смуток». Але це був не цілковитий смуток, а лише якісь його частинки. Тому поет зупинився на слові «осколки».

Один із його друзів, Василь Врублевський, прочитавши збірку та обрану поетом назву, запропонував дещо її змінити: слово «осколки» замінити на м'якше на слух і менш відоме (отже буде викликати цікавість) слово «окрушини», що також означає частинки чогось. Володимир Білобровець погодився з цим варіантом (хоч згодом дещо пожалкував про це, адже всі силували дати визначення невідомому слову).

До збірки «Окрушини смутку» увійшла двадцять одна поезія. Цікаво те, що збірка непередбачувана, як і сам її автор. Тут можна знайти величезні поезії на кільканадцять рядків, а є просто чотирирядкові запоетизовані висловлювання, що доносять до нас оригінальну і неповторну думку поета.

Мета Бога і Диявола

однакова – виграти Людину.

Мета людини –

програтись обом відразу.

Систематичності у розміщенні творів також не спостерігається. Ми не можемо сказати, що твори розміщуються за тематичним або хронологічним принципом. Багато поезій не мають назв, що також свідчить про те, що автор писав лише для себе.

Незважаючи на те, що Володимир Володимирович сам визначає свою збірку як інтимно-ліричну, там, на мою думку, можна знайти і спрямувати до філософічності, підняття соціально-історичних проблем нашої держави деякі

групи поезій. До поезій із філософським відтінком можна віднести такі: «А ти знаєш, що нас нема?», «Вишня», «На смерть дуба на подвір'ї» та інші. Історично-соціальних проблем автор торкається у поезіях «Сон», «Землемати», «Чи сміялася та Доля...», «Сліди чобіт...» та в інших. Інтимно-ліричні забарвлення простежуються у «Після сповіді В. С.», «Руки закоханих...», «У мільйонах крапель дощу...» та інших поезіях.

Перед нами постають вічні образи: Доля, Людина, Вона, Руки закоханих, Земля, Мати, Син, кремезний Дуб та багато-багато інших. Всі вони говорять про приналежність поета до української літератури.

На сьогоднішній день Володимир Білобровець не збирається видавати збірки або окремі поезії друком, але це не категоричне рішення. Після збірки «Окрушини смутку» деякі його нові твори все ж друкувалися у періодиці. Зокрема у житомирському журналі «Авжеж», а також увійшли до студентсько-викладацького поетичного збірника «Перехрестя», який вийшов у 2004 році і був присвячений 85-річчю Житомирського державного університету імені Івана Франка (до речі, Володимир Білобровець входив до редакторського колективу збірника).

Будемо сподіватися, що за кілька років у «величезній поетичній шухляді» Володимира Білобровця знову назбирається чимала кількість віршів, а його друзі та колеги знову допоможуть поезіям побачити світ.

Література:

1. Перехрестя: поетична збірка викладачів і студентів Житомирського державного університету імені Івана Франка, присвячена 85-річчю університету. – Житомир, 2004.
2. Білобровець В. Окрушини смутку. – Житомир, 1998.
3. Вишня О. Моя автобіографія // Хрестоматія з української літератури для учнів 11 класів за ред. Кононенка Н. П. – К.: ЛДЛ, 2000.